

Från *Independent* 14 dec 2013

Patrick Cockburn

Storbritanniens politik för Syrien har just lidit skeppsbrott, och ingen har lagt märke till det

Den av väst favoriserade fraktionen är på flykt, medan de Riyadh-stödda rebellerna stadigt vinner mark

Den slutliga konkursen för den amerikanska och brittiska politiken i Syrien kom för 10 dagar sedan när Islamiska fronten, en Saudi-stödd sunnijihadgrupp, ockuperade högkvarteret för Fria syriska arméns (FSA) högsta militärråd vid gränsovergången Bab al-Hawa på syriska sidan av gränsen mot Turkiet. FSA tillsammans med syriska Nationella koalitionen, som USA och Storbritannien under årtal har hävdats att de står i centrum för den syriska militära och politiska oppositionen, har misskrediterats. De återstående FSA-soldaterna är på flykt, har bytt sida, eller kämpar för att överleva angrepp från jihadistiska eller al-Qaida-knutna brigader.

USA och Storbritannien stoppade leveranserna av icke-dödande materiel till försörjningsdepån vid Bab al-Hawa när man förstod konsekvenserna av katastrofen. Västs favoritrebellebefälhavare, general Salim Idris, var på flykt mellan Turkiet och hans tidigare viktigaste understödjare och kassör, Qatar. Turkiet stängde gränsen, där den andra sidan nu kontrolleras av Islamiska fronten. Det syriska upprorets s k moderata flygel har ett mycket begränsat inflytande, men dess representanter uppmanas fortfarande av Washington och London att delta i fredskonferensen i Genève den 22 januari för att förhandla om Bashar al-Assads avgång från makten.

Förvirringen över vad som händer är så stor att västledare kanske slipper att hemmavid betala det politiska priset för misslyckandet med sin syriska politik. Men det är värt att påminna om att den syriska Nationella koalitionen och FSA är samma människor för vilka USA och Storbritannien nästan gick till krig i augusti, och såg som kandidater för att ersätta Assad vid makten i Damaskus. Det senaste debaclet visar hur rätt den allmänna opinionen i de båda länderna hade i att avvisa en militär intervention.

Vilka är vinnarna i denna nya situation? En är Assad, eftersom motståndet mot honom – som 2011 startade som ett folkligt uppror mot en grym, korrupt och förtryckande diktaturen – har blivit en splittrad rörelse som domineras av al-Qaida-paraplyorganisationen Islamiska staten Irak och Levanten (ISIL el ISIS), den andra al-Qaida-grupperingen al-Nusra-fronten, samt Islamiska fronten, som består av sex eller sju stora rebellgrupper med uppskattningsvis 50 000 soldater, vars sammanhållande faktor är saudiska pengar och en extrem sunnitisk ideologi som liknar Saudiarabiens version av islam.

Saudierna anser att denna allians kan bekämpa både pro-Assad-styrkorna och den Islamiska staten Irak och Levanten, men Riyadhs invändningar mot den senare verkar främst vara baserade på dess oberoende av saudiska kontroll snarare än avsky för dess meritlista när det gäller att slakta shiamuslimer, alawiter, kristna, armenier, kurder, turkmener eller avvikande sunnimuslimer.

Anklagelsepunkten om saudisk kontroll blir lättare att styrka. Fram till för ett år sedan höll sig sauderna i bakgrunden när det gällde att finansiera de syriska rebellerna, där huvudrollen spelades av Qatar i samarbete med Turkiet. Men rebellerna misslyckades att vinna och den amerikanska ilskan över att Qatar och Turkiet hade låtit en stor del av stödet gå till jihadister

ledde till en viktig förändring i somras, då Saudiarabien tog över från Qatar som främsta understödjare av rebellerna.

Ett intressant exempel på hur praktisk denna saudiska riktning har blivit illustreras av en fascinerande intervju med en toppavhoppare från FSA till ISIL, Saddam al-Jamal. Som befälhavare över bataljonen Liwa Allah Akbar, var han tills helt nyligen högste FSA-befälhavare i östra Syrien, som till stor del står under rebellkontroll. Utfrågad av sin nya allierade erinrar han sig att ”vi brukade träffa avfällingarna i Qatar och Saudiarabien och de otrogna från västnationer som USA och Frankrike för att få vapen och ammunition eller kontanter”. Han säger att underrättelseagenter från väst under senaste tiden hade börjat bli oroliga över al-Qaidas ökande inflytande och upprepade gånger frågat honom varför han lät sitt skägg växa.

Jamal redogör för ett tre dagars möte som nyligen hölls mellan FSA-befälhavare från norra och östra Syrien med underrättelsetjänsttagenter från väst, Saudiarabien, Qatar, Emiratet och Jordanien. Detta verkar ha varit strax efter att sauderna tog över Syrien från Qatar. Han säger att FSA-befälhavare, däribland General Idris, hade ett möte med prins Salman bin Sultan, den saudiske vice försvarsministern, som var den ledande figuren på mötet. Jamal säger att prins Salman ”uppmanade de som hade planer på att anfälla Assad-ställningar att presentera sina behov av vapen, ammunition och pengar”.

Den bild som Mr Jamal målar upp är en där FSA var fullständigt i händerna på utländska underrättelsetjänster, vilket är en anledning till att han hoppade av. Sauderna drog därefter slutsatsen att FSA inte skulle tjäna deras syften, och var frustrerade över att USA backade från kriget i Syrien och konfrontationen med Iran. De satte igång att använda sina obegränsade medel för att locka till sig rebellbrigader som Islamiska fronten för att bilda allianser som skulle vara sunnifundamentalistiska, fast beslutna att störta Assad, emot politiska förhandlingar, men utan förbindelser med al-Qaida. I verkligheten är det högst osannolikt att saudiska pengar kommer att räcka till för att besegra eller till och med väsentligt försvaga Assad, även om det kan vara tillräckligt för att hålla igång ett krig under årtal.

Den gamla, förment moderata oppositionen har marginaliserats. Dess plan har sedan 2011 varit att tvinga fram en fullskalig militär västintervention som den i Libyen 2011 och, när detta inte skedde, saknade de en alternativ strategi.

USA, Storbritannien och Frankrike har inte många alternativ kvar än att försöka kontrollera det jihadistiska Frankensteinsmonster som de hjälpt till att skapa i Syrien och som redan bidrar till att destabilisera Irak och Libanon. Turkiet får snart ångra att det gett fri passage till så många jihadister på väg till Syrien. Ankara skulle kunna stänga sin 500 mil långa gräns med Syrien eller filtrera dem som korsar den. Men turkisk politik i Syrien och Irak har varit så dysfunktionell under de senaste tre åren att det kan vara för sent att rätta till följderna av att man felaktigt baserade sin politik på övertygelsen att Assad skulle falla.

Det verkar som om Genève-II-freds konferensen om Syrien kommer att vara dödfödd. I den mån som FSA och dess civila motsvarigheter någonsin representerade någon i Syrien gör de inte det längre. Den väpnade oppositionen domineras av Saudi-sponsrade islamistiska brigader å ena sidan och av al-Qaida-avläggare å den andra. Det som de amerikanska, brittiska och franska felbedömningarna har åstadkommit i Syrien är en repris av Afghanistan på 1980-talet, vilket skapat en situation vars förödande konsekvenser vi ännu inte sett slutet av. Och när jihadisterna i Syrien inser att de inte kommer att vinna, då kan de mycket väl leta efter mål närmare hemmet.

Översättning: MF & SE